04.11.2015

Viite: Lakivaliokunnan lausuntopyyntö

HE 66/2015 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI ESITUTKINTALAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Esitän kunnioittavasti sosiaali- ja terveysministeriön näkökulmasta käsiteltävänä olevasta asiasta seuraavaa.

Esitys perustuu niin sanotun uhridirektiivin täytäntöönpanoon ja siinä ehdotetaan muutettavaksi muiden lakien muassa rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annettua lakia (1015/2005, *sovittelulaki*).

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sovittelulain 3 § siten, että 1 momenttiin lisättäisiin yksi lause: *Rikoksen sovittelu edellyttää, että rikoksista epäilty tunnustaa olennaisilta osiltaan teon tapahtumainkulun ja että sovittelu on uhrin edun mukaista.*

Uhridirektiivin 12 artikla 1 kohta c) alakohdan mukaan korjaavan oikeuden palveluja tarjottaessa edellytyksenä on, että rikoksentekijä on tunnustanut tapaukseen liittyvät tosiseikat pääpiirteissään. Tämä vastaa sovittelussa jo nykyisin noudatettua käytäntöä, vaikka sitä ei ole kirjattu sovittelulakin.

Uhridirektiivin 12 artikla 1 kohta a) alakohdassa edellytetään, että korjaavan oikeuden palveluja käytetään ainoastaan, jos ne ovat uhrin edun mukaisia ja uhri on antanut niiden osalta vapaaehtoisen ja tietoon perustuvan suostumuksensa, joka voidaan peruuttaa milloin tahansa. Sovittelulain 2 § 1 momentin mukaan sovittelu edellyttää aina uhrin vapaaehtoisesti antamaa suostumusta ja sitä, että uhri pystyy ymmärtämään sovittelun ja siinä tehtävien ratkaisujen merkityksen. Uhrin edun huomioon ottamisesta ei kuitenkaan ole nimenomaisesti mainittu laissa. Joissakin tilanteissa voidaan kuitenkin katsoa, että sovittelu ei ole uhrin edun mukaista.

Sovittelulain 3 § 1 momenttiin lisättäväksi ehdotettu lause täsmentää jo nyt sovittelussa noudatettavaa käytäntöä ja on kannatettava.

neuvotteleva virkamies Meri Paavola

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi